

har naturligvis været Mellemed mellem Middelhavslandene og Danmark, men ingen Steder er det, der hentedes fra Middelhavslandene, blevet bearbejdet saa udmærket, saa selvstændigt som netop i Danmark. Vi kunne tage hvilket som helst af de sydlige Lande, vi ville, f. Eks. vore sydlige Naboer, saa vil det vise sig, at store Perioder af deres Sten- og Broncealder ikke have formaaet at vise Folkets Livskraft og Ejendommelighed i den Grad, som den danske Sten- og Broncealder viser det danske Folks Ejendommelighed allerede paa den Tid. Kommer man ned paa Nationalmuseet, vil man tillige foruden oldnordisk Museum finde en Antiksamling af Sager fra Oldtiden, ikke Kunstgenstande, men Kulturgenstande netop fra Middelhavslandene, og det er af Vigtighed at vedligeholde Forbindelsen mellem disse Samlinger. Netop fordi vi have modtaget vor Paavirkning fra Kulturcentrerne omkring Middelhavet direkte og have bearbejdet dem saa selvstændigt, kunne disse Samlinger ikke paa nogen Maade skilles ad. Jeg skal ikke her komme nærmere ind paa hele Spørgsmaalet om den danske Kulturs nationale Ejendommelighed i Forhold til enkelte af vore Naboer, jeg haaber i Løbet af Sommeren andetsteds at kunne behandle det, men jeg maa dog fremføre nogle enkelte Betragtninger, dels af Hensyn til selve denne Sag, vi her behandle, dels af Hensyn til de ydre Forhold, der i Øjeblikket have gjort det nødvendigt for danske Forskere at hævde den danske Kulturs fuldstændige Berettigelse til at blive betragtet som et selvstændigt Led i den almindelige Verdenskultur, for at vi derigennem kunne give vort Folk Bevidsthed om, at i hvilket Land de end leve, behøve de ikke at skamme sig over at være Danske. Jeg sagde, at vi have allerede i Sten- og Broncealderen modtaget vor Kultur fra Middelhavscentrerne og bearbejdet den selvstændigt; vi have ikke modtaget den fra vor sydlige Nabo, og det er i og for sig heldigt, fordi det tyske Folk ofte er meget sen i Vendingen. Tysklands største Tænker, Immanuel Kant, har givet en ganske interessant Karakteristik af den tyske Folkekarakters Ejendommeligheder i Sammenligning med de øvrige europæiske Stater. Han siger i denne Karakteristik bl. a. følgende: vi Tyskere ere skabte til at fortsætte Fornuftens Opdagelser. Det vil med andre Ord sige, at de store geniale Forskere opstaa ikke i Tyskland, men Tyskland henter Opdagelserne, naar de ere opstaaede i andre Nationer, og bearbejder dem med deres sædvanlige

Grundighed og med deres Soliditet; men det er Kants og ogsaa senere Forskeres Opfattelse, at det vil blive vanskeligt at paa-vise store Kulturfremskridt, der have deres Hjemstavn i Tyskland, og se vi os ganske kort om, vil man finde, at dette ogsaa i Virkeligheden er fuldstændig rigtigt. Den religiøse Nydannelse begynder med John Wycliff. Da Wycliff dør, er Johan Huss 10 Aar gammel; Johan Huss henter Bevægelsen fra England og overfører den til Bøhmen; 100 Aar senere træder den stærkt frem i den endelige Reformation, men hele Bevægelsen er ikke opstaaet i Tyskland. Den litterære Reformation begynder i England med Shakespeare og Shakespeares store Forgængere, Peele, Green og Marlowe. En Menneskealder senere bryder den igennem i Frankrig med de store franske Forfattere: Voltaire, Corneille og Racine. 100 Aar senere kommer saa Gennembrudet i Tyskland med Goethe, Schiller og Lessing og den Kreds, der knytter sig til dem. Og som det er i religiøs litterær Henseende, vil man se, at det er næsten paa en Mængde andre Omraader. Tyskland er med Hensyn til Kulturfremskridt i Tiden efter de øvrige Kulturstater. Den tyske Kunst i det 16de Aarhundrede er fuldstændig parallel med den italienske Kunst i det 15de, hele den gamle traditionelle Maner, som Italien arbejdede sig ud af i det 15de Aarhundrede, finde vi, at Tyskland først skal til at arbejde sig ud af i det 16de Aarhundrede, og saa viser der sig da straks det for Tyskland karakteristiske i det Fantasteri, deres Kunst kommer til at bære Præget af. I England, Frankrig, Italien, Spanien ere Universiteterne færdigdannede i Midten af det 13de Aarhundrede. Først 100 Aar senere faar Tyskland sit Universitet 1448 i Prag, de øvrige komme senere endnu. Paa samme Maade gaar det med de lærde Selskaber, „Royal Society“ i England stiftes i Slutningen af det 16de Aarhundrede og fornys et halvt hundrede Aar efter. I Midten af det 17de Aarhundrede stiftes det franske Akademi. Først selve Aar 1700 lykkes det Leibnitz at faa stiftet „Videnskabernes Selskab“ i Berlin. Ville vi hente Vidnesbyrd om det samme Forhold for vore egne Dages Vedkommende, kunne vi tage Kvindebevægelsen. Medens de studerende Damer have Adgang til Europas Universiteter, ere Tysklands Universiteter stadig eller have været det lige til nu lukkede for Studier og Eksaminer for de kvindelige studerendes Vedkommende. Jeg kunde med Lethed gennemføre dette